

FAKTA- ARK

GRUBBEGATA 1

GRUBBEGATA 1, OSLO

Som en av landets største eiendomsaktører og eiendomsbesittere har Statsbygg et stort ansvar for å sikre og bevare de nasjonale verdiene som våre verneverdige eiendommer og kulturminner representerer.

I 2009 markeres Kulturminneåret med arrangementer over hele landet. Dagliglivets kulturminner er temaet. Mange mennesker har sitt daglige virke i verneverdige bygninger som Statsbygg forvalter.

Velkommen til Statsbyggs eiendommer i Kulturminneåret!

FAKTA

Byggeår: 1937 - 1940

Arkitekt: Ove Bang

Adresse: Grubbegata 1, Oslo

Bruk: Kontorer for Fiskeri- og kystdepartementet og Kulturdepartementets Idrettsavdeling

Bygningen forvaltes av Statsbygg.

OPPRINNELIG TINGHUS

Grubbegata 1 ble bygget som Oslo tinghus, men er nå en del av regjeringskvartalet. I 1999 ble bygningen tatt i bruk av Fiskeri- og kystdepartementet. Kulturdepartementets Idrettsavdeling har også kontorer her. Spor i bygningen forteller oss at den er et tidligere tinghus.

HISTORIKK

Et tinghus er en bygning med rettslokaler. Som utgangspunkt inneholder tinghus én eller flere rettsaler, dommerrom, juryrom, fengselsceller, vaktrom og publikumsfasiliteter.

I perioden 1903-1940 var alle rettsinstanser samlet i Justisbygningen (som vi i dag kjenner som Høyesteretts hus). Oslo tinghus i Grubbegata 1 sto ferdig i 1940, og tingretten og lagmannsretten flyttet inn i det nye tinghuset, mens Høyesterett ble igjen i Justisbygningen.

På 90-tallet ble det igjen bygget et nytt Oslo tinghus og alle rettsinstansene i Grubbegata 1 flyttet inn i det nye huset ved Hambros plass i 1994. Dermed kunne Høyesterett flytte midlertidig inn i Grubbegata 1, mens Høyesteretts hus ble renoveret. Etter at Høyesterett flyttet tilbake i eget hus ble rettslokaler og publikumsarealene i Grubbe-

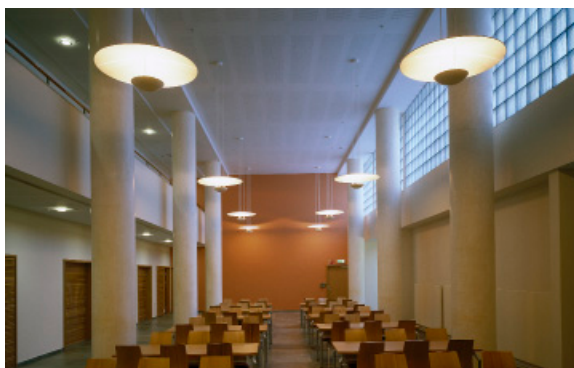
gata 1 ombygd til møterom og kantine i 1998.

ARKITEKTUR

I 1936 vant Ove Bang arkitektkonkurransen om Oslo tinghus i Grubbegata 1. Byggeperioden var 1937 - 1940. Grubbegata 1 er et av få eksempler på rendyrket funksjonalisme i Norge. Rettsvesenet er en forutsetning for et velorganisert samfunn og skal respekteres. Dermed er det ingen tilfeldighet at man til en hver tid har valgt den mest representative stilen og også brukt god materialkvalitet for å formidle funksjonens viktighet.

Bygningen har 6 hele etasjer, en mesanin over 1. etasje, inntrukket 7. etasje, samt kjeller. I første etasje er det en søylearkade mot gaten. Som fasadekledning er det brukt naturstein (Solvåg gabbro). Inngangspartiet er plassert i hjørnet av bygningen og danner overgangen fra Høyesteretts hus.

Bygningen er mest kjent for søylehallen i første etasje. Hallen var tidligere publikumsareal, omkranset av retts-saler. I rettsalene og noen forrom ble glassbyggerstein brukt i himlingene for å gi overlys til lokalene. Etagens oppover i huset var benyttet til dommerkontorer. Syvende etasje med inntrukket fasade og takterrasse var benyttet til kantine, visgesal og rettssal.

1. etasje 1948

I kjelleretasjen ligger fremdeles fengselsceller og vaktrom. Fra cellene er det direkte forbindelse med retts-salene via ganger langs ytterveggene og trapp opp til 1. etasje.

I 1. etasje er hovedtrekkene i rominndeling beholdt, men det meste av interiørelementer og overflater er fra rehabiliteringen i 1997-98. Da kom også kantinen med kjøkken mot Grubbegata. Gulvheller og natursteinkledning på veggene i inngangshallen og gulvhellene i søylehallen er opprinnelige.

Mesaninen og 2. etasje er lite endret. I de tidligere dommerkontorene er det bevart opprinnelige garderobeseksjoner i eik med vaskeservant og speil i et skap for seg.

3. - 7. etasje har gjennomgått en mer omfattende ombygging, det meste av overflatene er fra 1997-98. Det er noen bevarte kontorrom i 3. etasje.

I trapperommene kan man i den opprinnelige etasjenummereringen se spor etter den gjennomførte detaljeringen i bygningen. Heisene er ombygget fra tre små til to romsligere

kabiner.

RESTAURERING OG IVARETAKELSE

Grubbegata 1 har i dag ikke formelt vern, men er vurdert verneverdig i forbindelse med utarbeiding av landsverneplanen for eiendommer som sorterer under Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Formålet er å bevare det tidligere Oslo tinghus som en viktig representant for norsk funksjonalisme og et av Ove Bangs hovedverk, samt å bevare bygningens retthistoriske verdier.

VISSTE DU..?

...at Oslo har hatt tre formålsbygde tinghus, og at Grubbegata 1 er det andre i rekken?

...at Ove Bang også har tegnet Samfunnshuset, Sentrum Scene, på Arbeidersamfunnets plass (1940)?

KONTAKTINFO

Spørsmål om eiendommen kan rettes til Statsbygg, region øst 815 55 045.

Statsbygg markerer Kulturminneåret med arrangementer på eiendommer over hele landet - du finner program på våre nettsider:

www.statsbygg.no

UTGIVER

Statsbygg
September 2009
Opplag: 200
Foto: Jaro Hollan